

Початкова школа і сучасність

№6(10) червень
2015

Діти – це квіти нашого життя

Сценарій свята до Міжнародного дня захисту дітей

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 86516

Вікторини та конкурси для молодших школярів у період літнього відпочинку

Культура спілкування сучасного вчителя початкової школи

У світі казки і математики

Виховне заняття за мотивами мультиплікаційного фільму «Маша і Ведмідь», 1 клас

Складання й обчислення виразів. Вправи і задачі на закріплення вивчених таблиць множення і ділення Урок математики, 3 клас

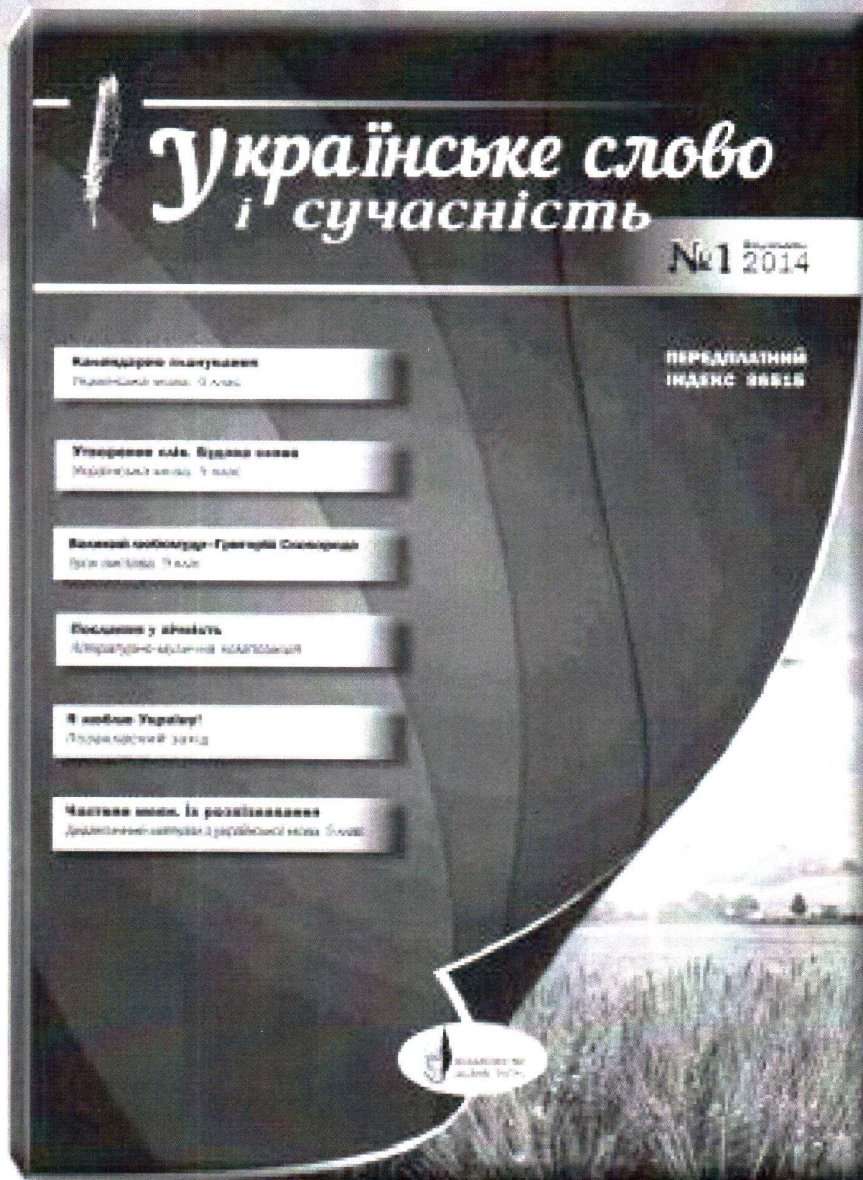
Праця людей у степу. Охорона природи степів. Заповідник Асканія-Нова Урок природознавства, 4 клас

ВИДАВНИЦТВО
«БІЛИЙ ТИГР»

«Ваше слово» рекомендує читати
«Українське слово і сучасність»
журнал «Українське слово і сучасність»

Календарно-історичний

Українська мова: 0 стор.

Українська мова. Вулиця слова

Українська мова: 7 стор.

Великий кобзарь - Гринчук Соломон

Українська мова: 7 стор.

Роздуми у вірш

Українська мова: 10 стор.

Я люблю Україну!

Українська мова: 20 стор.

Частини мови. Із розповідями

Українська мова: 10 стор.

ПЕРЕДПЛАТНИЙ
ІНДЕКС 86515

Передплатний
індекс 86515

Початкова школа і сучасність

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЖУРНАЛ

Виходить щомісяця

№ 6 (10) ЧЕРВЕНЬ 2015

Заснований у вересні 2014 р.

ЗАСНОВНИК

ТОВ «ВИДАВНИЦТВО «БІЛИЙ ТИГР»

ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР

Світлана МАРТИНЕНКО,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ТА МЕТОДИК ГУМАНІТАРНИХ ДИСЦИПЛІН
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Надія БІБІК,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ДІЙСНИЙ ЧЛЕН НАПН УКРАЇНИ,
ПРОВІДНИЙ НАУКОВИЙ СПІВРОБІТНИК
ЛАБОРАТОРІЇ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ НАПН УКРАЇНИ

Марія БРАТКО,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ,
ДИРЕКТОР УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО КОЛЕДЖУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА

Алла ЖУКОВА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ДИРЕКТОР
ГІМНАЗІЇ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН № 323 м. Києва

Василь ЖУКОВСЬКИЙ,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ»

Тетяна ПУШКАРЬОВА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК,
ДИРЕКТОР СКАНДИНАВСЬКОЇ ГІМНАЗІЇ
ДАРНИЦЬКОГО Р-НУ м. Києва

Олена МАТВІЄНКО,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАСТУПНИК ДИРЕКТОРА З НАУКОВОЇ РОБОТИ
ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Ольга СЛОНЬОВСЬКА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР
ПРИКАРПАТСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

Лариса СОЛОВЕЦЬ,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК,
ВІДМІННИК ОСВІТИ УКРАЇНИ,
ЗАСЛУЖЕНИЙ ВЧИТЕЛЬ УКРАЇНИ,

Людмила ХОРУЖА,
ДОКТОР ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ПРОРЕКТОР З НАУКОВОЇ РОБОТИ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА

Ірина ШАПОШНИКОВА,
КАНДИДАТ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОР,
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ ПЕДАГОГІКИ І МЕТОДИКИ
ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ ІНСТИТУТУ ПЕДАГОГІКИ
ТА ПСИХОЛОГІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА

Віктор ЮРЧЕНКО,
КАНДИДАТ ПСИХОЛОГІЧНИХ НАУК, ДОЦЕНТ,
ДИРЕКТОР ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ
КИЇВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА

ЗМІСТ

СЛОВО ГОЛОВНОГО РЕДАКТОРА

Світлана МАРТИНЕНКО
Вступне слово 2

ЛІТО – ДЛЯ ДІТЕЙ!

Наталія КИПИЧЕНКО
Як зробити літо веселим
і казковим 3

**Людмила ШКАРБАН,
Катерина СИМОНЕНКО**
Діти – це квіти нашого життя
Сценарій свята до Міжнародного
дня захисту дітей

**Катерина НЕЧИПОРЕНКО,
Марія БОРОДАВКО**
Королівство допитливих Всезнайок
Вікторина з елементами
уявної подорожі 7

Ірина СУХОПАРА
Вікторини та конкурси
для молодших школярів
у період літнього відпочинку 10

Катерина НЕЧИПОРЕНКО,
Танцюють усі!
Ігрова програма для літніх
оздоровчих (пришкільних) таборів 13

**Катерина НЕЧИПОРЕНКО,
Марія БЕРІЗКО**
Міс і Містер табору
Загальнотабірна конкурсно-
розважальна програма 17

Марія МАГАС
Знайди скарб
Загальнотабірний квест 19

МОВЕДНА НАУКА

Лариса БАБИЧ
Культура спілкування сучасного
вчителя початкової школи 21

Іван ЛУЧКА
Батьківський всеобуч.
Оцінювання другокласників 22

**Сергій РУДИШИН,
Марина РУДИШИНА**
«Образ природи» як ідеалізована
природничо-наукова картина світу
у вимірах початкової школи 25

МЕТОДИЧНИЙ АРСЕНАЛ УЧИТЕЛЯ

Марина КРИВИЦЬКА
Програма спецкурсу
«Чарівний світ слова»
Розвиток зв'язного мовлення,
4 клас (для шкіл із поглибленим
вивченням української мови
та літератури) 29

Людмила ТАРАСЕНКО
У світі казки і математики
Виховне заняття за мотивами
мультіплікаційного фільму
«Маша і Ведмідь», 1 клас

Алла КУЦ
Реалізація Державного стандарту
на уроках математики.
Числа другого десятка
Урок математики, 1 клас 33

Єлизавета ПУГАЧОВА
«Жу-жу... я вам казку розкажу»
Конспект уроку музичного
мистецтва, 1 клас 35

Ірина СЕРДЮК
Сучасні прийоми у формуванні
природознавчої компетентності
молодших школярів.
Водойми України
Урок природознавства, 1 клас 38

Ніна РУДЕНКО
Складання й обчислення виразів.
Вправи і задачі на закріплення
вивчених таблиць множення
і ділення
Урок математики, 3 клас 39

Лідія ПЕТРУШИНА
Праця людей у степу.
Охорона природи степів.
Заповідник Асканія-Нова
Урок природознавства, 4 клас 41

ЦЕ ЦІКАВО!

Цікаво знати 16, 18

Загадки для дітей 32, 37

Як зробити літо веселим і казковим

Наталія КИПИЧЕНКО, викладач кафедри початкової освіти та методик гуманітарних дисциплін
Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка, м. Київ

Орієнтовні назви загонів. Зразки девізів і речівок

Назва загону – «СОНЕЧКО»

Девіз

Гори, сонечко, ясно,
Відпочинемо прекрасно!
Один, два – не лінуйся,
Три, чотири – загартайся!

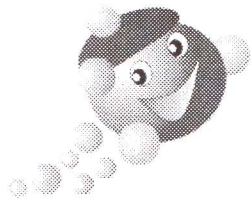
Речівка

- Хто зігріє вас, хто любить?
- Сонечко!
- Хто у кожен дім заходить?
- Сонечко!
- З чим до нас тепло приходить?
- З сонечком!
- Хто всіх ніжно так цілує?
- Сонечко!
- Хто всю землю зігріває?
- Сонечко!
- Хто природу звеселяє?
- Сонечко!

Назва загону – «КАПІТОШКИ»

Девіз

Не сумуємо нітрошки –
Ми – веселі капітошки!

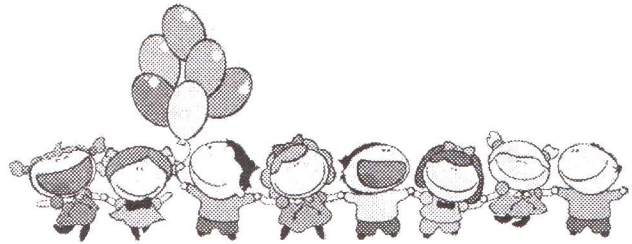
Речівка

- Раз – два! Три – чотири!
- Ми крокуємо всі в ногу!
- «Капітошкам» дай дорогу!
- Хто іде?
- Ми йдемо!
- Весело ми живемо!
- Сумувати ніколи,
- У нас веселі канікули!

Назва загону – «НЕВГАМОВНІ»

Девіз

Невгамовні ми малята,
Ми всі дружні і завзяті!

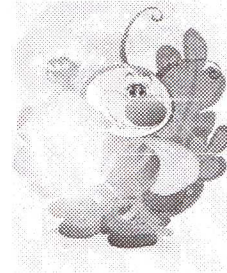
Речівка

- Будь веселий!
- Завжди так!
- Будь бадьорий!
- Тільки так!
- Настрій – клас!
- Погода – клас!
- Приєднайтеся до нас!

Назва загону – «СВІТЛЯЧКИ»

Девіз

Ми – загін «Світлячки»,
Все ми робим залюбки:
Граємо, співаємо
І перемагаємо!

Речівка

- Бум! Бум! Бум!
- Проженемо ми весь сум!
- Бам! Бам! Бам!
- Буде весело всім нам!
- Хай дивосвіт пізнає кожен!
- Сміх і радість переможуть!

Назва загону – «БДЖІЛКИ»

Девіз

Наш девіз – ти не лінився,
Ніби бджілка ти трудись,
Люблять бджілки працювати,
Медом друзів пригощати.

Речівка

- Бджілок дружній ми загін,
- Радість ми несемо всім,
- Квіточок нектар збираєм,
- Медом друзів пригощаєм.
- Раз – два нам пора
- Працювати для добра,
- Ми ідемо дружньо в ногу,
- Здобувати перемогу!

Пропонуємо також **зразки анкетування**, які допоможуть вихователю літнього оздоровчого табору отримати зворотній зв'язок від дітей, внести відповідні корективи у організацію виховної роботи.

«Знайомство»

Юний друже!

Звертаємося до тебе з проханням розповісти про себе. Щірі відповіді допоможуть зробити життя нашого табору цікавішим.

1. Мене звати _____
2. Увільний час мені подобається _____
3. Мій улюблений вид спорту _____
4. Мої улюблені ігри _____
5. Мої улюблені пісні _____
6. У класі я виконую обов'язки _____
7. У таборі я хочу займатись _____
8. Влітку я хочу навчитись _____

«Перший тиждень у таборі»

Любий друже!

Ось і пройшов перший тиждень у таборі. За цей час ми встигли познайомитись, подружитись, зробити багато цікавих справ. Звертаємося до тебе з проханням відповісти на декілька запитань. Щірі відповіді допоможуть зробити наше життя цікавішим.

1. Мене звати _____
2. На минулому тижні мені:
 - сподобалось _____
 - не сподобалось _____
3. Я брав(ла) участь у таких заходах: _____
4. Моїми друзями в таборі є _____
5. На цьому тижні я хочу _____

«Закінчення табірної зміни»

Любий друже!

Непомітно завершується табірна зміна... Просимо тебе відповісти на декілька запитань:

1. Мене звати _____
2. Найбільше мені
 - сподобалось _____
 - не сподобалось _____

3. Найцікавіша справа, якою я займався у таборі _____

4. Я завжди буду пам'ятати день, коли ми _____

5. У мене з'явилися нові друзі, їх звати _____

6. У таборі я навчився _____

7. Вихователям табору я бажаю _____

ІГРИ НА ЗНАЙОМСТВО

Важливим етапом у формуванні дружніх стосунків у таборі є знайомство один із одним. Пропонуємо Вам провести його у формі гри.

Наші імена

Діти сідають у коло. Перший учасник називає своє ім'я, вітається з групою, другий – ім'я першого учасника і своє, третій – імена двох попередніх дітей і власне...

Якщо у загоні велика кількість учнів, гру пропонуємо провести декілька разів у зворотному порядку.

Розкажи мені про себе

Сидячи в колі, діти по чергово розповідають про свої захоплення, мрії, вражаючі події тощо. Важливим є те, щоб під час розповіді з рук у руки передавався мікрофон або м'яч.

Інтерв'ю

Під час гри вихователь проводить роботу в парі. Діти самостійно обирають співрозмовника і сідають у коло. Вихователь розподіляє ролі між учасниками (журналіст і респондент) і пропонує завдання: поставити п'ять запитань один одному і на основі відповідей скласти розповідь – інтерв'ю.

Казкові асоціації

Вихователь об'єднує загін у групи (з п'яти осіб). Кожна група одержує завдання: придумати казку, дійові особи якої мають асоціюватися з дітьми іншої групи, які виконують ролі казкових героїв... Таким чином, перша група представляє другу, друга – третю, а остання – першу. Після виступів оцінюються результати роботи кожної з груп.

вгору. Гру повторюють 2-3 рази. Якщо м'яч упав на землю, його можна підняти і продовжити гру. Виграє та команда, яка швидше побудує «повітряний міст».

Естафети-потяги

Перед командами, які стоять у колонах, малюють лінію, а на відстані 5 м від неї ставлять прапорець. За сигналом до прапорця біжать перші гравці. Вони оббігають прапорець, повертаються до своєї команди, оббігають її і знову біжать до прапорця. Коли ці гравці порівнюються зі стартовою лінією, до них приєднуються другі номери (беруть перших за талію). Далі гравці вдвох оббігають прапорець, а потім усю команду. Гра закінчується після виконання всіма гравцями завдання.

Канат

Команди розташовуються на протилежних сторонах майданчика за лініями. Перпендикулярно до середньої лінії кладуть канат довжиною 4-6 м. За сигналом гравці біжать до каната, щоб заволодіти ним і перетягти на свою сторону. Це нелегко, оскільки суперник намагається зробити те саме. У боротьбі виграє найбільш спритна команда. Гру проводять із різних вихідних положень: стоячи спиною до каната, сидячи по-турецьки. За однакових результатів надається третя спроба.

КОМПЛЕКС ВПРАВ ДЛЯ РАНКОВОЇ ЗАРЯДКИ

Вправа 1

Вихідне положення (далі ВП) – ноги нарізно, руки вдвож тулуба:

- 1 – руки в сторони (вдих);
- 2 – руки вперед (видих);
- 3 – руки вгору (вдих);
- 4 – руки через сторони у ВП.

Вправу виконати 8-10 разів у середньому темпі.

Вправа 2

ВП – ноги нарізно, руки на поясі:

- 1 – нахил уперед, торкнутися руками носка лівої ноги (видих);
- 2 – ВП (вдих);
- 3 – нахил уперед, торкнутися носка правої ноги (видих);
- 4 – ВП (вдих).

Нахилиючись, ноги не згинати. Виконати 8-10 разів у середньому темпі.

Вправа 3

ВП – ноги нарізно, руки до плечей:

- 1, 2, 3 – пружні присідання на носках, руки вперед (видих), 4 – ВП (вдих).

Стежити за правильним виконанням положення рук до плечей – руки зігнуті в ліктьових суглобах, пальці біля плечей, лікті опущені вниз. Виконати 6-8 разів у середньому темпі.

Вправа 4

ВП – стійка на колінах, руки в сторони:

- 1 – прогинаючись і повертаючи тулуб вправо, доторкнутися пальцями правої руки до п'яток (видих);
- 2 – ВП (вдих);
- 3, 4 – те саме в іншу сторону.

Стежити, щоб повертаючись, діти не сідали назад і тримали коліна нерухомо. Голову повертати в сторону повороту. Виконати 8-10 разів у середньому темпі.

Вправа 5

ВП – основна стійка, руки в сторони:

- 1 – змах лівою ногою вперед і сплеск у долоні під нею (видих);
- 2 – ВП (вдих);
- 3 – змах правою ногою вперед і сплеск у долоні під нею (видих);
- 4 – ВП (вдих).

Не згинати ноги. Виконати 8-10 разів у повільному темпі.

Вправа 6

ВП – стійка, ноги нарізно, руки на поясі:

- 1 – зігнути праву ногу, руки в сторони (видих);
- 2 – ВП (вдих);
- 3 – зігнути ліву ногу, руки в сторони (видих);
- 4 – ВП (вдих).

Для виконання вправи ноги поставити якнайширше. Тулуб тримати прямо. Виконати 8-10 разів у середньому темпі.

Вправа 7

ВП – стійка, ноги нарізно, руки за голову: 1 – нахил уперед, руки в сторони (видих); 2 – ВП (вдих).

Стежити за правильним виконанням «руки за голову» (лікть відводити назад), нахилиючись, не згинати ноги, прогнутися в попереку, відвести голову назад. Виконати 8-10 разів у середньому темпі.

Вправа 8

ВП – основна стійка, руки на пояс. Стрибки на обох ногах.

ЛІТО - ДЛЯ ДІТЕЙ!

Виконати 15–20 стрибків і перейти на ходьбу на місці зі сповільненням темпу. Стежити за ритмічністю дихання, за правильністю виконання стрибків на носках.

У плануванні виховної роботи в літньому таборі важливо врахувати визначні та пам'ятні дати, свята,

які припадають на період канікул, події, що відбуваються в країні та за кордоном. З огляду на це подаємо **календар літніх пам'ятних дат**, який, на нашу думку, допоможе педагогам ефективніше організувати та провести педагогічну взаємодію з дітьми.

КАЛЕНДАР ПАМ'ЯТНИХ ДАТ (червень–серпень)

Червень

- 1 – Міжнародний День захисту дітей
- 4 – Міжнародний день безневинних дітей – жертв агресії
- 5 – Всесвітній день охорони навколишнього середовища
- 6 – День журналіста
- 9 – Міжнародний день друзів
- 21 – День медичного працівника
- 22 – День початку Великої Вітчизняної війни
- 23 – Міжнародний Олімпійський день
- 27 – Всесвітній день рибальства
- 28 – День Конституції України, День молоді

Липень

- 1 – День архітектури України
- 7 – Свято Івана Купала
- 8 – День родини
- 11 – Всесвітній день шоколаду
- 20 – Міжнародний день шахів
- 28 – День хрещення Київської Русі
- 30 – Міжнародний день дружби

Серпень

- 4 – Всесвітній день тварин
- 6 – Міжнародний день «Лікарі світу за мир»
- 13 – Всесвітній день шульги
- 14 – Свято Маковея
- 15 – День археолога
- 19 – День пасічника України
- 23 – День Державного прапора України
- 24 – День Незалежності України

**ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ВИДАВНИЦТВО «БІЛИЙ ТИГР»**

Директор

Роман ЯРОШЕНКО,
кандидат філологічних наук, доцент

Над номером працювали:

Відповідальний редактор – Анастасія ІВАНОВА
Літературний редактор – Катерина ЯРОПОВЕЦЬКА
Художній редактор – Анастасія ТАРАСЕНКО
Коректор – Анастасія ІВАНОВА

Відповідальна за рубрику журналу «ЦЕ ЦІКАВО» – Марина ОЗЕРАНСЬКА

**Матеріали для публікації
просимо надсилати на електронну пошту:
po-press@ukr.net**

За опубліковані матеріали (фактичність і точність цитування, оригінальність твору та ін.) несе відповідальність лише автор. Редакція залишає за собою право редагувати та скорочувати прийняті до друку матеріали.

У випадку використання матеріалів посилання на журнал є **ОБОВ'ЯЗКОВИМ**.

Усі права захищено. Жодні частини, елементи, ідея, композиційний підхід цього видання не можуть бути скопійованими чи відтвореними в будь-якій формі та будь-якими засобами – ні електронними, ні фотомеханічними, у тому числі й ксерокопюванням, записом або комп'ютерним архівуванням, без письмового дозволу видавця.

© «Початкова школа і сучасність», 2015

© «Видавництво «Білий Тигр», 2015

Державний комітет зв'язку та інформації України ф. СП-1											
ДОСТАВНА КАРТКА – ДОРУЧЕННЯ											
ПВ місце літер.			На <u>газету</u> журнал			86516					
«Початкова школа і сучасність» <small>найменування видання</small>											
Вартість		передплата								кількість комплектів	
		переадресування									
на 201_ рік по місяцях											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
поштовий індекс _____				місто _____							
				село _____							
				область _____							
				район _____							
				вулиця _____							
код вулиці											
буд.		корп.		кв.							
прізвище, ініціали _____											

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації КВ № 20887-10688Р від 22.08.2014 р.

Підписано до друку 26.05.2015 р.
Формат 60 x 84 1/8.
Папір офсетний. Друк різнограф.
Умов. друк. арк. 10,98. Обл.-вид. арк. 11,75.
Тираж 200 прим.

Юридична адреса редакції журналу:
02094, м. Київ,
вул. Червоногвардійська, 12, офіс 177.
Фактична адреса редакції журналу:
04209, м. Київ,
вул. Героїв Дніпра, 31-Б.
Тел.: (044) 451-61-42.
E-mail: po-press@ukr.net

Видруковано у СПД «Сидоренко О.Я.»
01103, Україна, м. Київ, вул. Вишняківська, 7-Б, оф. 448
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів видавничої справи серії В02 № 258 920 від 24.12.2001 р

УВАГА! КОНКУРС!

У видавництві «Білий Тигр» проводиться конкурс **«УЧИТЕЛЬ РОКУ - 2015»** за версією журналу «Початкова школа і сучасність» у наступних номінаціях:

- «За краще розроблення уроку»
- «За краще розроблення нестандартного уроку»
- «За краще розроблення сценарію виховного заходу»
- «За краще розроблення системи тестових завдань»
- «За краще розроблення системи завдань для контрольної перевірки знань»
- «За краще написання наукової статті»

Переможцям конкурсу буде вручено ДИПЛОМ-ВІДЗНАКУ, а також буде опубліковано в журналі фото переможця з дипломом!

Зразок

ДИПЛОМ-ВІДЗНАКА

«УЧИТЕЛЬ РОКУ - 2015»

за версією журналу «Початкова школа і сучасність»
у номінації: «За краще розроблення уроку»

нагороджується Пилипенко Ольга Павлівна

